

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Chlebičov, okres Opava

Školní 105, 747 31 Chlebičov

Identifikátor školy: 600 142 761

Termín konání orientační inspekce: 18. a 19. září 2001

Čj.	145 198/01-11132
Signatura	on5bv102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Sledovaná základní škola je neúplná vesnická škola s kapacitou 92 žáků. Sdružuje základní školu, školní jídelnu - výdejnu stravy a školní družinu. Ve škole bylo v době inspekce vyučováno 70 žáků ve čtyřech třídách pěti ročníků (spojený druhý a třetí ročník).

Vyučování probíhá podle učebních dokumentů vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 ze dne 30. dubna 1996, ve smyslu úprav a doplňků schválených dne 25. srpna 1998 pod čj. 25 018/98-22.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Přímým pozorováním v hospitovaných hodinách, kontrolou rozvrhu hodin a zápisů v třídních knihách bylo ověřeno, že výuka českého jazyka probíhá podle deklarovaných učebních dokumentů vzdělávacího programu Základní škola. Časová dotace předmětu souhlasila s učebním plánem prvního až pátého ročníku, probírané učivo bylo obsaženo v pečlivě zpracovaných tematických plánech vyučujících a odpovídalo učebním osnovám. Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna kontrolní a koordinační činností ředitelky školy.

Příprava výuky v hospitovaných vyučovacích jednotkách byla velmi dobře promyšlená, výukové cíle byly adekvátní věku žáků, odpovídaly základnímu standardu vzdělání. Při přípravě výuky vycházely učitelky z aktuálního složení tříd a velmi dobré znalosti individuálních zvláštností dětí.

Všechny vyučující jsou informovány o žácích se specifickými poruchami učení, ve vyučovacím procesu byl k těmto dětem zaznamenán citlivý a taktní přístup.

Ve škole je ve velké míře využívána odborná a pedagogická způsobilost učitelek. Tři ze čtyř vyučujících sledovaných předmětů jsou plně odborně a pedagogicky způsobilé pro výuku na prvním stupni ZŠ, což se příznivě projevilo na velmi dobré kvalitě výuky.

Třídy, v nichž výuka probíhala, mají optimální velikost a vybavení. Žákovský nábytek odpovídá antropometrickým požadavkům, je pečlivě udržován. Dostatek magnetických tabulí umožňoval při výuce řadu samostatných forem práce, audiovizuální technika byla užívána funkčně a účelně. Relaxační prostory s koberci jsou ve třídách využívány nejen ve vyučování, ale i o přestávkách. Světelné a tepelné podmínky byly podle subjektivního názoru inspekce odpovídající. Z hlediska psychohygienických podmínek nebyly ve škole zjištěny závady. Výzdoba tříd i všech prostor školy je na vysoké estetické úrovni.

Pro výuku českého jazyka je ve škole dostatečné množství učebních pomůcek, učebnic řady ALTER i učebních textů, (všechny jsou opatřeny schvalovací doložkou MŠMT ČR), k dispozici je pro učitele i žáky řada encyklopedií, populárně naučné a odborné literatury. Názornost výuky zvyšuje dostatek nových tabelárních pomůcek. V příručních knihovnách, které žáci během procesu výuky běžně využívají, se nachází rovněž dostatek beletrie obsahově navazující na probírané učivo.

Hodiny byly velmi dobře připravené po stránce organizační i metodické. Stanovené výukové cíle odpovídaly schopnostem žáků, učitelky řídily výuku jasnými a srozumitelnými pokyny. Časté střídání forem a metod práce udržovalo vysokou aktivitu dětí, výuka probíhala s ohledem na individuální potřeby dětí. Učitelky respektovaly jejich osobní tempo, k odstranění

únavy vhodně zařazovaly relaxační chvilky.

Žáci pracovali samostatně i ve skupinách. Při procvičování a upevňování učiva se střídaly prvky ústních cvičení s písemnými. Zadávané úkoly prohlubovaly a rozvíjely logické myšlení, procvičovaly paměť. Promyšleně bylo využíváno mezipředmětových vztahů. Při všech činnostech byla dětem poskytována přiměřená pomoc, verbální hodnocení mělo pozitivně motivující účinek.

Nedílnou součástí výuky českého jazyka bylo využívání motivačních metod. Vstupní i průběžná motivace zvyšovaly efektivitu vyučovacích hodin. Stěžejním motivačním prvkem bylo povzbuzení či pochvala žáků, ocenění jejich snahy. Zkoušení navazovalo na probírané učivo, bylo zaměřeno na pochopení souvislostí a praktické využití. Mělo charakter zpětné vazby. Využití vyučovacího času bylo účelné a promyšlené.

Oblast interakce a komunikace byla při výuce realizována dohodnutými pravidly jednání, která byla respektována a akceptována stejně jako osobnost žáka. Komunikace dětí byla na velmi dobré úrovni. Komunikace vyučujících, pohotovost a kvalita vyjadřování byla v navštívených hodinách velmi dobrá stejně jako komunikace neverbální.

Celková úroveň kvality vzdělání v jazyce českém je hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Na základě přímého pozorování v hospitovaných hodinách, dále kontrolou rozvrhu hodin a zápisů v třídních knihách bylo ověřeno, že výuka probíhá podle učebních dokumentů deklarovaného vzdělávacího programu Základní škola. Týdenní časová dotace souhlasila s učebním plánem prvního až pátého ročníku. Probírané učivo odpovídalo učebním osnovám a bylo obsaženo v tematických plánech učitelů, které jsou obsahově dostatečně rozpracovány. Při plánování výuky nedochází k obsahové duplicitě, kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajišťována kontrolní činností vedení školy a spoluprací všech pedagogů.

Bezprostřední příprava výuky sledovaného předmětu byla celkově na velmi dobré úrovni. Didaktické cíle byly přizpůsobeny aktuálnímu složení tříd. Byla dodržena návaznost matematického vzdělávání s přihlédnutím k dosavadním znalostem. Vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení.

Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících je na velmi dobré úrovni. Jediná z učitelek, která nesplňuje kvalifikační předpoklady, dokončí v tomto školním roce studium na vysoké škole. Tento stav neovlivnil kvalitu sledované části výuky.

Hodnocení používaných výukových prostor a jejich vybavení je obdobné jako v části hodnocení kvality vzdělávání jazyka českého. Materiální podmínky pro výuku matematiky jsou na velmi dobré úrovni, je dostatek učebnic a vhodných pomůcek.

Vyučování svou strukturou v převážné části hodin odpovídalo věku žáků a výukovým cílům, bylo řízeno srozumitelnými organizačními pokyny. Žáci získávali přiměřeně svému věku základní vědomosti a dovednosti v aritmetice i geometrii.

Učitelky ve všech navštívených hodinách reagovaly na únavu žáků zařazováním různých relaxačních činností. Vyučující sledovaly cíle výuky, dbaly na nácvik základních algoritmů, dostatečně zařazovaly numerické počítání pamětné i písemné a prováděly nácvik logické úvahy. Žáci prokazovali schopnost aplikace osvojených postupů. Efektivní bylo využití pracovních sešitů, učebnic, připravených metodických materiálů a především magnetických tabulí ve třídě se spojenými ročníky. Témata hodin byla volena tak, aby se dodržela návaznost s přihlédnutím k dosavadním znalostem a dovednostem žáků. V části navštívené výuky měli žáci možnost volby individuálního tempa, zejména v oblastech zaměřených na procvičování

a upevňování znalostí. Vyučující průběžně poskytovaly individuální pomoc a zohledňovali žáky se specifickými poruchami učení. Probírané učivo bylo interpretováno věcně správně.

Převážná většina hospitovaných hodin obsahovala už v úvodní části motivaci, která navodila potřebnou atmosféru. Hodnocení žákovských výkonů plnilo především pozitivně posilovací a motivační funkci. Závěrečné hodnocení výsledků vyučovacích činností s ohledem na cíl hodiny bylo vždy provedeno. V hodinách byla rozvíjena představivost, paměť, logický úsudek a v přiměřené míře komunikativní dovednosti. Inspekce zjistila na základě pozorování ve sledovaných hodinách velmi dobré matematické znalosti.

V oblasti interakce a komunikace byla pedagogy i žáky respektována pravidla jednání založená na vzájemné důvěře. Komunikace žáků odpovídala jejich věku. Úroveň vyjadřování vyučujících byla ve všech navštívených hodinách velmi dobrá. Kázeňské problémy nebyly v průběhu inspekce zaznamenány.

Kvalita výuky matematiky je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Na základě zjištěných skutečností je úroveň přípravy a plánování výuky v jazyce českém a matematice hodnocena jako velmi dobrá.

Personální podmínky výuky na škole jsou hodnoceny jako velmi dobré, stejně jako úroveň psychohygienických a materiálně technických podmínek. V souhrnu jsou podmínky výuky velmi dobré.

Oblast organizace, forem a metod výuky, interakce a komunikace sledovaných předmětů je hodnocena jako velmi dobrá, rovněž tak vztahy mezi pedagogy a žáky. K pozitivům patřila účinná motivace a způsob hodnocení žáků.

Celkově je kvalita vzdělávání ve sledované oblasti hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Koncepční záměry a úkoly byly ředitelkou školy předloženy v písemné podobě. Hlavní cíle jsou stanoveny na základě znalostí podmínek a prostředí, ve kterých se škola nachází. Dokument je zaměřen především na oblast výchovně vzdělávací práce (organizace a kvalita vyučování), materiálně technickou, spolupráce školy, obce a rodičovské veřejnosti. Hlavním záměrem vedení školy je vytvořit prostředí, ve kterém je možno vychovat zdravě sebevědomého žáka, který umí vyjádřit své názory a aktivně se zapojit do života ve škole i obci.

Plánování vychází z analýzy současného stavu. Roční plán vychází z koncepčních záměrů a diskusí mezi pedagogickými pracovníky. Obsahuje aktuální požadavky výchovně vzdělávacího procesu, jeho materiálního zabezpečení a organizační úkoly. Jeho součástí je dále plán pedagogických rad, plán kontrolní a hospitační činnosti, rozdělení kompetencí, minimální preventivní program, plán třídních schůzek, soutěží a akcí pořádaných školou. Na pravidelných poradách je konkretizován do měsíčních termínovaných úkolů, jejichž plnění je průběžně sledováno a vyhodnocováno. Plánované záměry jsou reálné a konkrétní. Dokument je přehledně zpracován, má velmi dobrou vypovídací hodnotu a svědčí o koncepčním přístupu ředitelky školy k plánovacím činnostem, při kterých jsou využívány podněty všech pracovníků.

Škola se řídí schválenými učebními plány. Výuka probíhá podle osnov vzdělávacího programu Základní škola. Na základě hospitační činnosti, kontroly tematických plánů sledovaných předmětů a pedagogické dokumentace lze konstatovat, že realizace učebního plánu je v souladu s deklarovaným vzdělávacím programem. Pro jednoho žáka s vývojovou poruchou

učení je vypracován individuální vzdělávací plán. Pro dalších sedm žáků škola vypracovala vzdělávací plány bez nároku na zvýšený normativ. Péči jim zajišťuje proškolená dyslektická asistentka.

Žáci mají v tomto školním roce možnost pracovat pouze v nepovinném předmětu náboženství a několika zájmových útvarech (čtenářský, přírodovědný, akvaristika, výtvarný, flétna, hudebně pohybový, aerobik). Škola má pro většinu těchto činností dostatek vhodných prostor (včetně malé tělocvičny a rozsáhlých venkovních hřišť) včetně materiálního vybavení.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu i provozu má jasně stanovená pravidla, která korespondují s velikostí i typem školy. Běžný provoz se řídí řádem školy, který je přehledně zpracován. V průběhu inspekce bylo zřejmé, že školní řád je pracovníky školy i žáky akceptován.

Operativnost řízení je zajištěno především každodenním osobním kontaktem, dále pravidelnými poradami a informační nástěnkou. Organizování pedagogických rad je funkční, zápisy z nich obsahují relevantní informace o současném stavu školy v oblasti výchovně vzdělávací práce. Rozvrh hodin respektuje psychohygienické potřeby žáků i pedagogů v rámci podmínek školy.

Povinná dokumentace školy je vedena řádně, funkčně. Při kontrole nebyly zjištěny nedostatky. Má velmi dobrou úroveň po stránce formální a obsahové.

Vnitřní informační systém je účinný, existují v něm zpětné vazby. Vedení školy umožňuje všem zaměstnancům přístup k aktuálním informacím, které se týkají práce školy a různých pedagogických aktivit. Důvěrné informace o zaměstnancích a žácích jsou řádně zabezpečeny proti zneužití.

Vnější informační systém zajišťuje především pravidelnou a včasnou informovanost rodičů, zejména prostřednictvím žákovských knížek a deníčků. Komplexnější informace jsou podávány na pravidelných třídních schůzkách a pohovorech s rodiči. Vedením školy je ceněna úzká spolupráce s klubem rodičů i pořádáním dnů otevřených dveří. Škola zasílá písemné příspěvky do obecního zpravodaje.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001 má velmi dobrou vypovídací hodnotu a slouží zčásti jako zdroj sebehodnocení. Byla schválena na pedagogické radě a její obsah není v rozporu se zjištěnými skutečnostmi.

Operativní řízení má návaznost na plánování i kontrolu jednotlivých činností a postihuje všechny oblasti práce školy. Ve sledovaných předmětech je maximálně využíváno odbornosti výuky. Jsou tím vytvořeny podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků i samotných žáků. Je vytvořen funkční systém morálního i hmotného hodnocení pracovníků.

Vedení školy využívá pro hodnocení výchovně vzdělávací práce vlastní písemné okruhy, spolupracuje v této činnosti se Základní školou ve Velkých Hošticích, kde dokončuje své základní vzdělání většina žáků. Pravidelně také využívá nabídky testů Kalibro.

Kontrolní a hospitační činnost je součástí celoročního plánu práce. Z hospitační činnosti jsou pořizovány záznamy, v nichž je uveden průběh vyučovací jednotky a vytčena pozitiva a negativa. Výsledky jsou s vyučujícím konzultovány po ukončení hospitační činnosti.

Systém kontrol je dále realizován formou kontroly pedagogické dokumentace včetně kontroly žákovských knížek a činnosti správních zaměstnanců. Sledovány a vyhodnocovány jsou písemné a grafické projevy žáků i výsledky srovnávacích testů.

Na mimořádně dobrých podmínkách vzdělávání se příznivě projevuje skutečnost, že ředitelka školy je vedoucí okresního kabinetu řízení škol prvního stupně.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Rozsah a účelnost plánování je vynikající a zcela odpovídající velikosti školy. Organizační struktura umožňuje uplatnění všech zaměstnanců s odpovědností za dané úseky práce. Jsou vytvořeny podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků. Informace pro pracovníky, rodiče a veřejnost jsou podávány včas a v potřebném rozsahu. Vedení a motivování pracovníků je efektivní s kvalitními kontrolními mechanismy. Jsou respektovány obecně závazné právní předpisy.

Podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace ve smyslu § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, školní řád, rozvrh hodin, záznamy z pedagogických rad, osobní dokumentace žáků se zdravotním postižením, kniha úrazů).
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001.
- Celoroční plán práce školy.
- Tematické plány učiva jazyka českého a matematiky.
- Písemné podklady řídicí, organizační a kontrolní činnosti vedení školy.
- Písemné žákovské práce.
- Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2000/2001.
- Podkladová inspekční dokumentace (hospitační záznamy).

ZÁVĚR

Předmětem inspekční činnosti bylo hodnocení kvality vzdělávání v předmětech český jazyk a matematika spolu s hodnocením podmínek vzdělávání školy.

V období od předchozí inspekce vykonané 4. listopadu 1997 si škola zachovala vysoký standard v oblasti kvality vzdělávání, pokroku dosáhla v oblasti materiálního vybavení (oprava sociálního zařízení, nové tabelární pomůcky, před dokončením je učebna výpočetní techniky). Došlo také k určité obměně pedagogického sboru, což se příznivě projevilo ve věkové struktuře.

Základní škola Chlebičov, okres Opava, prokázala velmi dobré výsledky v oblasti kvality vzdělávání ve sledovaných předmětech a vynikající výsledky v oblasti podmínek ve vzdělávání.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Libor Kubica	.....
Člen týmu	Mgr. Jan Katolický	.....

V Opavě dne 27. září 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 27. 9. 2001

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Věra Urbanská

Mgr. Věra Urbanská, v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
--------	------------------------

Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor školství, mládeže a sportu, 28. října 117, 702 18 Ostrava 2	2001-10-15	145 227/01-11132
Zřizovatel Obec Chlebičov, Hlavní ul., 747 31 Chlebičov	2001-10-15	145 215/01-11132

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.